

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/399

Karar No : 1980/455

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla-
ra ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı
Yasa'nın 13/a-b maddesinde yer alan koşullar
içinde işlenmeyen suçlara ait davaların Ad-
li Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Sami Öztürk ~~XXXX~~ ve arkadaşları

O L A Y : 6.2.1978 günü mağdur Necmettin Vardar, Bafra'da bıçakla yaralanmış-
tır. Bafra C.Savcılığı muhtelif tarihli talebnamelemlerle, sanıklar Sami Öztürk ve 4 arkad-
şının mağdur Necmettin'i öldürmeye kalkışma, sanık Murtaza Topçu'nun da sanıklardan bi-
rinin kimliği saklama suçunu işlediklerini ileri sürerek Bafra Sorgu Hâkimliği'ne kamu
davası açılmıştır. Bafra Sorgu Hâkimliği; 13.12.1978 günü 1978/29-126 sayı ile; sanıkla-
dan Murtaza hariç ötekilerin, müştereken hareket ederek mağduru delici ve kesici aletle
ve hayati tehlike yaratacak biçimde 20 gün iş ve gücünden kalacak derecede yaralamak
suretiyle öldürmeye tam teşebbüste bulduklarının, sanık Murtaza'nın sanıklardan birini
yakaladığı halde tehdit üzerine salıverildiği ve eşkalini bildirdiği halde kimliğini
sakladığının dosya içeriğinden anlaşıldığını ileri sürerek yalan tanıklık suçundan sa-
nik Murtaza'nın eylemine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 286/1-2. maddesine, öldürmeye teşeb-
büs suçundan öteki sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 64. maddesi yolu-
la 448., 62., 31., 33. maddelerine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Bafra
Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Bafra Ağır Ceza Mahkemesi; 18.2.1980 gününde, 1978/146-1980/31 sayı ile; olay
tarihinde; sol görüşlü olduğu dosya içeriğinden anlaşılan mağdur Necmettin'in sağ görüş-
lü sanıklar tarafından bıçakla yaralamak suretiyle öldürülmek istendiği, sanıklardan
Murtaza'nın yalan tanıklık yaptığı, sanıkların mağduru öldürmeleri için aralarında kişi-
sel bir neden bulunmadığı; olayın politik görüş ayrılığından kaynaklandığı, sanıklara
atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olduğu, 1402
sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelerine göre davaya sıkıyönetim askeri mahkemesinde ba-
kılması gerektiği ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının aynı doğrultuda bulunduğu gerek-
çesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 27.8.1980 gününde,
1980/1004-25 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim bölgesi dışında ve sıkıyöne-
tim ilânından önce işlendiği, Samsun İli'nide işlenen suçların sıkıyönetim ilânına
neden olan yaygın şiddet eylemlerinden sayılmayacağı, sanıkların farklı görüşlere sahip

olması, anılan suçların sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olarak işlendiğini gösteremeyeceği, bu nedenlerle deşada Bafra Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına varıldığı ileri sürülerek 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre, görevli Yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÖS: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Uğuz, Orhan Erdem, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 8.12.1980 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli pânğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöđlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Öğüt'ün yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünöldü:

Mağdur Necmettin Vardar'ın; sol görüşlü olduğu, hazırlık, sorgu hakimliği ve ağır ceza mahkemesindeki ifadesinden ve tanık Mehmet Sayın'ın beyanından; sanıkların ise sağ görüşlü oldukları, kimi sanıkların savunma ve kimi kamu tanıkların^{ın} beyanlarından anlaşılmaktadır. Öte yandan sanıklarla mağdur arasında bıçakla yaralama ve öldürmeye tam teşebbüsü gerektiren özel ve kişisel bir neden ve buna ilişkin bir kanıt bulunmamaktadır. Şu hale göre olay, politik ve ideolojik görüş ayrılığından kaynaklanmakta ve tem haklardan olan yaşam hakkına yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi 7 sayılı Kararı'nın 4. bendi kapsamında olduğu gibi, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara da ilişkin bulunmaktadır.

Ancak, anılan suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmakta, öte yandan, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu yolunda dosyada yeterli kanıt bulunmamakta, böylece aynı yasanın 13/b maddesi kapsamına da girmemektedir. Şu hale göre, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesinde yer alan koşullar içinde işlenmediği saptanan suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle Bafra Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Ahmet H. Boyacıoğlu katılmamıştır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Bafra Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18.2.1980 günlü, esas 1978/146, karar 1980/31 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 8.12.1980 gününde kesin olarak oyçokluğuyla karar verildi.

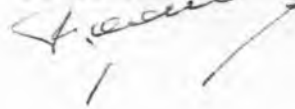
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Orhan Erdem

Üye

Şeref Tolungüç

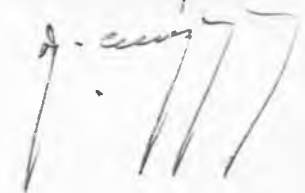
Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikçala

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/399

KARŞI OY YAZISI

Çeşitli kararlarda gerekçelerini ve hukuksal dayanaklarını açıkladığım görüşüm ve düşüncem doğrultusunda, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 13/b maddesinde öngörülen irtibat halinin mevcut bulunduğunu gördüğümde çoğunluğun aksine verdiği bu karara katılmıyorum.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

i/ç